

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2024

Limingan kunta

Sisällysluettelo

1 Toimintaympäristön muutokset.....	3
2 Tuloslaskelman toteutuminen.....	4
3 Rahoitusosan toteutuminen.....	5
4 Talousarviotavoitteiden toteutuminen.....	6
5 Valtuustoon sitovien määrärahojen toteutuminen.....	10
5.1 Konsernipalvelut.....	12
5.2 Maankäyttö ja omaisuuden hallinta.....	17
5.3 Elinvoimapalvelut.....	18
5.4 Sivistyspalvelut.....	21
5.5 Hyvinvointipalvelut.....	24
6.1 Kunnallistekniikka liikelaitos.....	26
6.2 Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos.....	32

1 Toimintaympäristön muutokset

Kunta aloitti toisen toimintavuotensa sen jälkeen, kun perusturvapalvelut siirtyivät Pohteelle 1.1.2023. Viime vuosi on nykyiseen vuoteen nähden vertailukelpoinen muiden tulojen ja menojen, paitsi verotulojen osalta, jossa aiempaan kuntarakenteeseen pohjatuva "verohäntä" piti kunnan verotuloja vielä poikkeuksellisen suurena vuoden 2023 ajan. Vuosi 2024 kertoo kunnan todellisen taloudellisen tilanteen hyvinvointialueuudistuksen jälkeisenä aikana. Kuntalaisten hyvinvoinnin turvaaminen tulee jatkossakin vaatimaan kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistä toimintaa, josta merkittävä osa on vielä edelleen jäsentymättä ja sopimatta. Työ tulee todennäköisesti vaatimaan vuosia.

Syksyllä 2024 julkaistun VM:n taloudellisen katsauksen sekä tilastokeskuksen keräämien tietojen perusteella Suomen talouden pohja näyttäisi olevan ohitettu. Vuositasolla BKT:n supistumisen ennakoitaan olevan 0,2 % luokkaa koko vuodelta 2024. Seuraavalle kahdelle vuodelle ennakoitaan vielä maltillista talouden kasvua, 1,7 % vuodelle 2025 ja 1,5 % vuodelle 2026. Loivaan laskuun kääntynyt korkokehitys ja inflaation taittuminen yhdessä toteutuneiden palkankorotusten kanssa ovat vahvistaneet kotitalouksien ostovoimaa, joka toivon mukaan alkaa pian heijastumaan talouden kasvunäkyymiin etenkin yksityisten investointien osalta. Koko Suomen mittakaavassa investointien ennakoitaan kasvavan ensi vuonna. Tämä näkyy myös työllisyydessä, jonka ennakoitaan heikentyvän vielä kuluvan vuoden ajan, mutta lähtevän kasvuun 2025. Limingan kunnassa odotetaan, että asuntorakentamiseen muotoutunut patoutunut kysyntä alkaisi purkaantumaan, mutta vielä ei pystytä ennakoimaan, milloin yksityishenkilöiden epävarmuus taloudesta alkaa hellittämään. Myytäviä tontteja on hyvin ja kunnan palveluverkoissa on hyvin kapasiteettia vapaana, joten valmiudet talouden ja kunnan asukasmäärän kasvuun ovat kunnossa. Limingan työllisyystilanne on edellisvuosista hieman heikentynyt, mutta pysynyt kohtalaisen hyvänä, ollen 6,2 % elokuussa 2024.

Kuntiin ei ole kohdistumassa lainsäädännön kautta uusia tehtäviä ainakaan lähiaikoina ja julkiset keskustelut sekä hallituksen kannanotot ovat alkaneet kääntymään normien purkamiseen osana julkisen talouden tasapainottamista. Hallituksen kehysriihen lopputuloksena oli 100 miljoonan euron tavoite kuntien normien purkamiseen liittyen, mutta tähän liittyvät toimenpiteet on vielä toistaiseksi yksilöimättä. Kuntien valtionosuuksia tullaan tämän hetken tietojen perusteella leikkaamaan 455 miljoonaa euroa sote-laskelmien tarkistumisen myötä. Leikkaukset toteutetaan vuodesta 2025 lähtien. Vuonna 2024 verotulot tulevat toteutumaan edellisen vuoden tasoa pienempänä "verohäntien" poistumisen myötä.

Menojen kasvuun merkittävästi vaikuttava muutos on vuosien 2023 - 2024 aikana toteutettavat kunta-alan palkkojen sopimuskorotukset. Korotusten vaikutus Limingan kunnan henkilöstömäärärahoihin on vuonna 2023 1.6. toteutettu 2,20 % yleiskorotus ja paikallinen järjestelyvaraerä 0,40 % + 0,30 %. Lisäksi 30.6.2023 maksettiin erillinen 467 euron kertaerä täysiaikaisille työntekijöille, sekä kouluissa ja päiväkodeissa työskenteleville maksetaan lisäksi 120 euron kertakorvaus työaikapro-sentin mukaisesti. Kuluvan vuoden aikana toteutuu yleiskorotus 2,27 % 1.6. lähtien, jonka vaikutus 2024 palkkamenoihin on noin 0,3 milj. euroa.

2 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulkoinen)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	5 164 867	3 775 214	5 218 850	3 599 835	-1 619 015	69,0 %	-4,6 %
Myyntituotot	923 633	580 242	779 950	431 921	-348 029	55,4 %	-25,6 %
Maksutuotot	786 448	527 255	822 900	547 727	-275 173	66,6 %	3,9 %
Tuet ja avustukset	1 119 081	908 948	1 065 700	740 057	-325 643	69,4 %	-18,6 %
Vuokratuotot	1 921 016	1 530 365	1 916 500	1 647 093	-269 407	85,9 %	7,6 %
Muut toimintatuotot	414 688	228 403	633 800	233 036	-400 764	36,8 %	2,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	93 088	58 079	75 000	43 568	-31 432	58,1 %	-25,0 %
TOIMINTAKULUT	-44 024 995	-32 176 067	-44 504 985	-31 900 317	12 604 668	71,7 %	-0,9 %
Henkilöstökulut	-27 134 023	-20 024 295	-26 883 798	-20 162 836	6 720 962	75,0 %	0,7 %
Palkat ja palkkiot	-22 335 174	-16 525 492	-22 161 486	-16 754 234	5 407 252	75,6 %	1,4 %
Henkilösivukulut	-4 798 849	-3 498 803	-4 722 312	-3 408 602	1 313 710	72,2 %	-2,6 %
Eläkekulut	-4 318 282	-3 168 229	-4 306 751	-3 261 026	1 045 725	75,7 %	2,9 %
Muut henkilösivukulut	-838 910	-620 060	-570 761	-386 958	183 803	67,8 %	-37,6 %
Palvelujen ostot	-9 258 596	-6 569 192	-9 304 270	-6 070 202	3 234 068	65,2 %	-7,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 379 115	-2 499 111	-3 485 467	-2 479 293	1 006 173	71,1 %	-0,8 %
Avustukset	-1 125 291	-896 544	-1 238 200	-825 781	412 419	66,7 %	-7,9 %
Muut toimintakulut	-3 127 968	-2 186 925	-3 593 250	-2 362 205	1 231 045	65,7 %	8,0 %
TOIMINTAKATE	-38 767 040	-28 342 774	-39 211 135	-28 256 914	10 954 221	72,1 %	-0,3 %
VEROTULOT	21 943 253	16 458 324	21 066 000	15 557 301	-5 508 699	73,9 %	-5,5 %
VALTIONOSUUDET	20 710 258	15 479 893	20 909 000	15 686 622	-5 222 378	75,0 %	1,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-596 273	-493 993	-693 500	-739 872	-46 372	106,7 %	49,8 %
Korkotuotot	16 545	2 827	5 000	749	-4 251	15,0 %	-73,5 %
Muut rahoitustuotot	50 776	43 614	51 000	43 238	-7 762	84,8 %	-0,9 %
Korkokulut	-657 181	-535 337	-740 000	-781 095	-41 095	105,6 %	45,9 %
Muut rahoituskulut	-6 413	-5 097	-9 500	-2 765	6 735	29,1 %	-45,8 %
VUOSIKATE	3 290 199	3 101 450	2 070 365	2 247 138	176 772	108,5 %	-27,5 %
POISTOT JA ARV.ALENTUMISET	-4 165 448	-3 153 251	-3 993 000	-3 146 482	846 518	78,8 %	-0,2 %
POISTOERON LIS (-) / VÄH (+)	983 736	737 802	979 000	737 802	-241 198	75,4 %	
VARAUSTEN LIS (-) / VÄH (+)	1 600 000						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 708 487	686 001	-943 635	-161 542	782 093	17,1 %	-123,5 %

3 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelma	TP 2023 €	TA 2024 €	Toteuma 1-9/2024 €	TA-tot %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 290 199	2 070 000	2 247 138	108,56%
Satunnaiset erät				-
Tulorahoituksen korjauserät	-150 386	-350 000	-82 641	23,61%
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4 990 119	-3 999 000	-3 665 486	91,66%
Rahoitusosuudet investointeihin	496 350	398 000	71 500	17,96%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	199 741	475 000	112 914	23,77%
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 154 216	-1 406 000	-1 316 575	93,64%
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	-1 441 536	-
Antolainasaamisten vähennykset	177 934	5 000	119 300	2386,00%
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	4 801 000	-2 100 000	-43,74%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 300 000	-3 400 000		0,00%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000 000		5 000 000	-
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varat ja po.n muut.	-27 412		4 088	-
Saamisten muutos	1 201 639		917 304	-
Korottomien velkojen muutos	-2 976 173		-1 661 372	-
Rahoituksen rahavirta	75 989	1 406 000	837 784	59,59%
Rahavarojen muutos	-1 078 227	0	-478 791	-

4 Talousarviotavoitteiden toteutuminen

ELINVOIMAINEN KUNTAYMPÄRISTÖ

Tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteuma 1-9/2024
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa	Uudet perustetut yritykset (kpl)	yli 70 yritystä	Ei päivitettyä tietoa saatavilla.
	Vuokratut ja myydyt yritystontit (kpl)	yli 10 luovutettua tonttia	Ei toteutunut: 6 yritystonttivarausta tehty.
	Yhteisöverotulojen kehitys	kasvu + 20 %	Ei toteutunut: muutos -15,04 % (1-9/2023: 850 086 € vs. 1-9/2024: 722 234 €).
Pohjois-Suomen paras työllisyysaste ja alle 25-vuotiaiden täystyöllisyys	Työttömyysaste (5,8 % 9/2023)	< 5,5 %	Ei toteutunut: 6,2 % elokuu 2024
	Pitkäaikaistyöttömien määrä (58, 9/2023)	< 35 henkilöä	Ei toteutunut: 64 henkilöä elokuu 2024
	Nuorten työttömien määrä (40 henkilöä 9/2023)	< 30 henkilöä	Ei toteutunut: 42 henkilöä elokuu 2024
	Kunnan osuus työmarkkinatuen kustannuksista (2022, 220 teur)	< 200 000 €	Rapotoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Liminka yhdeksi luonto- ja teemamatkailun kärkikohteeksi Pohjois-Suomessa	Matkailun Masterplanin toteutumisaste	80 %	Toteutunut: toteuma 83 %
	Koulutusvientiryhmät Limingassa (kansainväliset ja kansalliset yöpyjät)	> 3-5 ryhmää /vuosi (tavoite ilman koronan vaikutusta)	Ei toteutunut: toteuma 1 kpl.
	Muut matkailuryhmät	> 3-5 ryhmää /vuosi > 3-5 ryhmää /vuosi (tavoite ilman koronan vaikutusta)	Toteutui: 10 kpl (5 urheilujoukkuetta, 5 kv-ryhmää)

MAANKÄYTTÖ JA KUNTAKUVA

Tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteuma 1-9/2024
Riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin	Vuosittainen tonttireservi (kaavallinen valmius) - asuntotontit - yritystontit joista rakentamiskelpoiset tontit - asuntotontit, kpl - yritystontit, kpl	120 kpl 20 kpl 60–70 kpl 20 kpl	Toteutui: 168 (1-9/2024) Toteutui: 105 (1-9/2024) Toteutui: 77 (1-9/2024) Toteutui: 50 (1-9/2024)
Kunnan muuttotase on positiivinen	Muuttotase	Muuttotase on positiivinen	Ei toteutunut: syyskuun kuntien välinen nettomuutto -110 henk.
Kuntakeskuksen vetovoima kasvaa	Liike-, toimitila- ja asuinrakentamisen kasvattaminen sekä tyhjiä liiketilöiden väheneminen kuntakeskuksessa. Kuntakeskuksen ja Tupoksen - asukasluku - uudet yksityiset investointihankkeet	+ 40 asukasta / vuosi > 5 uudisrakennushanketta	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Joukkoliikenteen nousijamäärät MAL-hankkeet Lähijunayhteys ja kaksoisraide.	Käyttäjien määrä kasvaa Kunnasta vähintään 1 hanke hyväksytty suunnitelmaan Lähijunaselvitys hyväksytty, kokeilun käynnistyminen. Kaksoisraiteen suunnittelua jatketaan vuonna 2023.	Toteutui: tammi-toukokuun nousijamäärien kasvu 2023 verrattuna +1,44 %. Ei uudempaa tietoa syyskuun seurannassa. Ei toteutunut: neuvottelut kahdesta hankkeesta käynnissä. Edunvalvontatyö lähijuna kokeilun käynnistämiseksi jatkuu. Ratasuunnitelman hyväksymistyö etenee suunnitelmien mukaan. Edistyminen edellyttää myönteistä päätöstä Oulun seudun kunnilta.

HYVINVOIVAT KUNTALAISET

Tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteuma 1-9/2024
Osallistumista ja yhteisöllisyyttä tukevat toimintamallit on otettu käyttöön	Kuntalaisten kokema hyvinvointi kuntalaiskyselyssä. Hyvinvoinnin mittaamisen mallin valmiusaste	Luodaan kuntalaisten hyvinvoinnin mittaamisen malli 2024 aikana	Ei toteutunut: työ vielä kesken, valmistuu 2024 aikana.
Liminka tunnetaan monipuolisena kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumakuntana	Keskeisten tapahtumien kävijämäärät	Kävijämäärät kasvavat vuosittain	Toteutui. Kävijämäärä tapahtumissa kasvanut 40 %.
	Virkistysalueiden kehittämissuunnitelma yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Rantakylän ja Ruutikankaan virkistysalueiden masterplanin mukainen toimeenpano	Ruutikangas: 75 % Rantakylä: 0 %
	Lasten, nuorten ja perheiden tapahtumat.	Tapahtumatuotannon vuosisuunnitelma tehty ja aikataulutettu vuosikellolla. Tapahtumatuotannon toteuttaminen 2024 vuosikellon mukaisesti.	Toteutui. Vuosikello tehty.
	Limingan kulttuurin merkkihenkilöiden brändääminen (Ojanperä, Lampi, Tuori ja Krankka)	Monologi Abraham Ojanperästä ja Vilho Lammesta museoalueella Katri Tuorin elämäntyötä esiintuovan Katrin huone - projektin valmistelu	Ei toteutunut. Työ vielä kesken. Siirtyy vuodelle 2026. Ei toteutunut. Työ vielä kesken. Tavoitteena aloittaa työ 2025 ja saada valmiiksi 2026.

TALouden TASAPAINO JA JOHTAMINEN

Tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteuma 1-9/2024
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Toimintakate Verorahoitus	Toimintakatteen kasvu ≤ verorahoituksen kasvu	Ei toteutunut: Toimintakatteen kasvu -0,3 % vs. verorahoituksen vähentyminen -2,16 %.
	Investointien tulorahoitus %	Yli 60 %	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Konsernin lainamäärä € /asukas	< koko maan keskiarvo	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Vuosikate	Vuosikate kattaa poistot	Ei toteutunut: vuosikate 2 247 138 € vs. poistot -3 146 482 €.
Taseen ylijäämä	Taseessa on ylijäämää	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.	
Omistajaohjauksella toteutetaan kuntastrategiaa	Omistajapoliittisten linjausten toteutuminen	Tavoitteiden toteutuminen	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Omistajaohjauskeskustelut	Vähintään 2 x / vuosi	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Yhtiökohtaisten tavoitteiden toteutuminen	Tavoitteiden toteutuminen	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Omistajapoliittisten linjauksien ja omistajapoliittisen toimenpideohjelman päivittäminen vuoden 2024 aikana.	Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytyt kunnanvaltuustossa ja omistajapoliittinen toimenpideohjelma hyväksytyt kunnanhallituksessa.	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Hyvinvoiva, osaava, sitoutunut ja kehityshakuinen henkilöstö	Sairauspoissaolopäivät / työntekijä	Sairauspoissaolojen määrä < 15 pv/tt	Toteutunut: 14,04 pv/tt.
	Keskimääräinen eläköitymisikä	> 64 vuotta	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Henkilöstön kehityskeskustelut	Toteutunut 100 %	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
	Henkilöstön osaaminen	Osaamisen kehittyminen koulutussuunnitelman mukaisesti. Koulutussuunnitelman toteutuminen.	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen viestintä	Julkaisujen määrä eri kanavissa	Jokainen hallinnonala viestii toiminnastaan vähintään 1 x / viikko	Toteutui.

5 Valtuustoon sitovien määrärahojen toteutuminen

Peruskunta

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
Vaalit							
TOIMINTATUOTOT	15 530		27 000	31 186	4 186	115,5 %	
TOIMINTAKULUT	-11 083	-10 225	-26 499	-19 234	7 265	72,6 %	88,1 %
TOIMINTAKATE	4 447	-10 225	501	11 952	11 451	2 386,5 %	-216,9 %
Tarkastustoimi							
TOIMINTATUOTOT							
TOIMINTAKULUT	-30 725	-20 945	-19 778	-12 821	6 956	64,8 %	-38,8 %
TOIMINTAKATE	-30 725	-20 945	-19 778	-12 821	6 956	64,8 %	-38,8 %
Konsernipalvelut							
TOIMINTATUOTOT	3 984 085	2 543 356	4 198 450	2 875 394	-1 323 056	68,5 %	13,1 %
TOIMINTAKULUT	-7 592 035	-5 494 245	-7 894 813	-5 424 138	2 470 675	68,7 %	-1,3 %
TOIMINTAKATE	-3 607 949	-2 950 889	-3 696 363	-2 548 743	1 147 620	69,0 %	-13,6 %
Elinvoimapalvelut							
TOIMINTATUOTOT	262 128	132 443	453 000	64 489	-388 511	14,2 %	-51,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 703 462	-1 388 003	-2 009 615	-1 208 738	800 877	60,1 %	-12,9 %
TOIMINTAKATE	-1 441 334	-1 255 560	-1 556 615	-1 144 249	412 366	73,5 %	-8,9 %
Sivistyspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 468 186	1 264 468	985 700	995 012	9 312	100,9 %	-21,3 %
TOIMINTAKULUT	-33 582 875	-24 178 661	-33 588 622	-25 391 274	8 197 349	75,6 %	5,0 %
TOIMINTAKATE	-32 114 689	-22 914 193	-32 602 922	-24 396 262	8 206 661	74,8 %	6,5 %
Hyvinvointipalvelut							
TOIMINTATUOTOT	255 647	276 185	366 300	267 248	-99 052	73,0 %	-3,2 %
TOIMINTAKULUT	-3 050 363	-2 689 984	-3 408 893	-2 364 906	1 043 988	69,4 %	-12,1 %
TOIMINTAKATE	-2 794 717	-2 413 799	-3 042 593	-2 097 658	944 936	68,9 %	-13,1 %

Peruskunta yhteensä	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	5 985 576	4 216 452	6 030 450	4 233 328	-1 797 122	70,2 %	0,4 %
TOIMINTAKULUT	-45 970 543	-33 782 062	-46 948 221	-34 421 110	12 527 110	73,3 %	1,9 %
TOIMINTAKATE	-39 984 967	-29 565 610	-40 917 771	-30 187 782	10 729 989	73,8 %	2,1 %

Liikelaitokset

Tuloslaskelma (Ulk./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
Kunnallistekniikka liikelaitos							
TOIMINTATUOTOT	1 867 110	1 375 130	1 671 400	1 203 408	-467 992	72,0 %	-12,5 %
TOIMINTAKULUT	-1 888 873	-1 312 144	-1 713 321	-1 002 599	710 722	58,5 %	-23,6 %
TOIMINTAKATE	71 325	121 066	33 079	244 377	211 298	738,8 %	101,9 %
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos							
TOIMINTATUOTOT	8 103 880	5 993 349	9 098 300	6 778 299	-2 320 001	74,5 %	13,1 %
TOIMINTAKULUT	-6 957 278	-4 891 579	-7 424 743	-5 091 808	2 332 935	68,6 %	4,1 %
TOIMINTAKATE	1 146 603	1 101 770	1 673 557	1 686 491	12 934	100,8 %	53,1 %

Limingan kunta yhteensä

Limingan kunta yhteensä	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	14 931 555	11 031 947	15 851 250	11 506 136	-4 345 114	72,6 %	4,3 %
TOIMINTAKULUT	-53 791 683	-39 432 801	-55 137 385	-39 806 618	15 330 767	72,2 %	0,9 %
TOIMINTAKATE	-38 767 040	-28 342 774	-39 211 135	-28 256 914	10 954 221	72,1 %	-0,3 %

5.1 Konsernipalvelut

Raportti palvelualueen kokonaistilanteesta

Kunnanvaltuusto on nimennyt ohjelmatyöryhmän tulevan luottamushenkilöorganisaation sekä hallintosäännön valmisteluun (kv 5.2.2024 § 27). Valtuusto on päättänyt kunnan seuraavan valtuustokauden alusta voimaan tulevasta luottamushenkilöorganisaatiosta elokuussa (26.8.2024 § 68) ja ohjelmatyöryhmä on siirtynyt työskentelyssään tulevan valtuustokauden alusta voimaan tulevan hallintosäännön valmisteluun. Valtuusto on jatkanut ohjelmatyöryhmän työskentelyaikaa vuoden loppuun ja uusi hallintosääntö tuodaan päätettäväksi viimeistään alkuvuodesta 2025 (kv 7.10.2024 § 80). Valtuusto on vahvistanut Limingan kunnan valtuutettujen lukumääräksi 35 valtuutettua 16.6.2025 lukien (kv 7.10.2024 § 81).

Konsernipalveluissa hankintaohjeen päivittämistä on viety eteenpäin ja se on tulossa päätöksentekoon syksyn aikana. Henkilöstön hankintaosaamista on vahvistettu kesäkuussa järjestetyllä hankintakoulutuksella. Valtuuston hyväksymään ilmasto- ja ympäristöohjelmaan (kv 18.12.2023 § 307) sisältyy hankintojen kestävyteen liittyviä tavoitteita, joita viedään organisaatiossa eteenpäin sekä koulutuksen avulla ja huomioimalla hankintojen kestävyys osana päivivityksen alla olevaa hankintaohjetta.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi on haettu ESR+ -hanketta. Hankkeessa tavoitteena on uusien toimintamallien kehittyminen, jotka parantavat työntekijöiden työhyvinvointia, tehokkuutta ja vähentävät poissaoloja. Hankkeen teemoina ovat aivoystävällinen työnantaja, liike on lääke, naistyyppilliset oireet ja hyvinvointia tukevat toimintamallit. Hanketta on valmisteltu yhteistyössä Oulun yliopiston ja Työterveyslaitoksen kanssa. Kuntakumppaneina osallistuvat Iin kunta sekä Utajärven ja Vaalan kunnat. Limingan kunta on ryhmähankkeen päätoteuttaja. Päätoteutuksessa ovat mukana kuntakumppanit. Lisäksi Oulun yliopisto ja Työterveyslaitos osallistuvat hankkeeseen omilla osahankkeillaan. Hanketta haetaan ajalle 1.1.2025 - 30.6.2027.

Työterveyshuollon raportoinnin mukaan henkilöstö, joilla ei ole poissaoloja, on prosentuaalisesti hieman pienempi edelliseen vuoteen verrattuna. Tuki- ja liikuntaelinoireet ovat olleet suurimpia poissaolojen syitä. Poissaolojen määrässä on tapahtunut pientä kasvua vastaavaan aikaan verrattuna. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt ovat toinen poissaolojen syy, mutta niiden määrä on vastaavaan aikaan verrattuna hieman laskenut. Verrattaessa sairauspoissaolopäiviä edellisen vuoden samaan ajankohtaan on päivien määrässä pientä laskua.

Henkilöstö- ja työhyvinvointiohjelmien työstäminen on loppusuoralla ja ne ovat tulossa päätöksentekoon loppuvuoden aikana. Työterveyshuollon kilpailuttamisen valmistelu on edennyt suunnitelman mukaisesti yhteistyössä Oulun kaupungin kanssa.

Kunnanhallitus päätti osana talouden tasapainottamista käynnistää yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut käynnistyivät syyskuun loppupuolella ja ne kestävät 6 viikkoa. Neuvottelut päättyvät marraskuun alkupuolella.

Vuoden 2024 heinäkuussa kokeiltiin IT-palveluissa ensimmäisen kerran ulkoisen palveluntuottajan IT-etätuen palvelua, joka mahdollisti oman palvelutuotannon lomien keskittämisen samaan ajankohtaan. Kokeilu vaikutti tämän hetken tietojen perusteella onnistuneelta ja kokeilua jatketaan vuoden-

vaihteessa 2024-2025. Vuoden 2024 aikana sopimusten tarkastelua ja optimointia jatkettiin, josta on saatu kustannussäästöjä samaan aikaan, kun tietoturvan ja tietosuojan tasoa on nostettu aiempaa kattavammalle tasolle. Loppuvuoden aika IT-palveluissa optimoidaan sopimuskantaa vaihtamalla palomuurin toimittaja, joka mahdollistaa myös valvontakameroiden vaihtamisen huomattavasti nykyistä edullisempiin sopimuksiin ja samalla kameroiden kuvanlaadun parantamisen merkittävästi nykyistä paremmaksi. Muutoksilla on noin 30 t€ pienentävä vaikutus vuosikustannuksiin.

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	1 533 899	654 561	1 253 100	897 174	-355 926	71,6 %	37,1 %
Myyntituotot	1 132 038	644 322	997 100	794 754	-202 346	79,7 %	23,3 %
Maksutuotot	116	71		65	65		-8,9 %
Tuet ja avustukset	309 477	-13 416	256 000	66 467	-189 533	26,0 %	-595,4 %
Muut toimintatuotot	92 267	23 583		35 888	35 888		52,2 %
TOIMINTAKULUT	-4 414 474	-3 293 316	-4 495 422	-2 950 708	1 544 713	65,6 %	-10,4 %
Henkilöstökulut	-1 281 965	-948 012	-1 288 422	-965 203	323 219	74,9 %	1,8 %
Palvelujen ostot	-2 515 860	-1 900 262	-2 567 600	-1 617 028	950 572	63,0 %	-14,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 212	-36 775	-34 800	-11 287	23 513	32,4 %	-69,3 %
Avustukset	-6 723	-5 092	-1 000	-50	950	5,0 %	-99,0 %
Muut toimintakulut	-567 715	-403 175	-603 600	-357 140	246 460	59,2 %	-11,4 %
TOIMINTAKATE	-2 880 576	-2 638 755	-3 242 322	-2 053 535	1 188 787	63,3 %	-22,2 %

Poikkeamat toimintatuotoissa

Toimintatuotot ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti.

Poikkeamat toimintakuluissa

Konsernipalveluiden toimintakulut alittavat talousarvion 386 t€. Alitus on pääasiassa palveluiden osuissa, jossa yhteistoimintaosuudet ovat alittuneet 86 t€. Yhteistoimintaosuuksien toteuma tasoittuu kuitenkin loppuvuoden aikana. Muut suuremmat alitukset ovat palvelujen ostojen alitus on toimisto ja asiantuntijapalveluissa 76 t€, vakuutuspalvelut 47 t€, muut palvelut 52 t€ ja matkustus- ja kuljetuspalvelut 39 t€. Muilta osin palvelujen ostojen käyttö on ollut tasaisesti talousarviossa ennakoitua pienempää.

Käynnissä olevat toimenpiteet

Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2024	Toteuma 1-9/2024
Talous	Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Aktiivinen talouden ohjaaminen siten, että konsernipalveluiden alkupe- räisen talousarvion vuosikate ei vaadi muutoksia 2024 aikana	Toteutunut: kyllä/ei	Alkuperäisen talousarvion vuosikatetasoon pääseminen	Ennustetaan että talousarvion vuosikatetaso ei toteudu.
		Talouden tasapainottamishjelman jatkaminen talousarvion 2025 valmistelun yhteydessä	Kunnan tilikauden ylijäämä/alijäämä taloussuunnittelukaudella 2025-2027 ≥ 0 €	Kunnan talouden tasapainottamisesta on päätetty niin, että suunnittelukaudella 2025-2027 päästään tilikauden tuloksessa positiiviselle tasolle	Ennustetaan toteutuvan
			Kunnan investoinnit	Kunnan talouden tasapainottamisesta on pää-	Ennustetaan

			≤ vuosikate talous-suunnittelukaudella 2025-2027	tetty niin, että suunnittelukaudella 2025-2027 saadaan investoinnit tasapainoon suhteessa vuosikatteeseen	toteutuvan
Henkilöstö	Hyvinvoiva, osaava ja kehityshakuinen henkilöstö	Työhyvinvointiohjelman päivitys 2024 aikana Henkilöstöstrategian päivitys 2024 aikana Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan ja korvaavan työn mallin käyttöä edistetään aktiivisesti Kehityskeskustelut toteutetaan 100 %:sti Koulutuspäivien lukumäärä ≥ 3/henkilö	Toteutunut: kyllä/ei Toteutunut: kyllä/ei Sairauspoissaolo-% Kehityskeskusteluiden toteuma-% Koulutuspäivien keskimääräinen lukumäärä/henkilö	Hyvinvointiohjelma on päivitetty vuoden 2024 aikana Henkilöstöstrategia on päivitetty vuoden 2024 aikana Sairauspoissaolojen määrä vähentyy vuoden 2024 aikana Kehityskeskusteluiden toteuma 100 % Koulutuspäivien lukumäärä ≥ 3/henkilö.	Ei toteutunut. Työ käynnissä. Ei toteutunut. Työ käynnissä. Toteutui. Poissaolopäivien lukumäärä vähentynyt edelliseen vuoteen nähden. Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Toiminta	Henkilöstön tietoturvaosaimen ja yleisen tietoturvan tason vahvistaminen vastaamaan nykyisiä turvallisuusympäristön vaatimuksia Johtamisjärjestelmän ja orga-	Navisec tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen toteuttaminen henkilöstölle ja luottamushenkilöille SIEM- ja SOC -palvelujen käyttöönotto vuoden 2024 aikana FISU-pilotoinnin vakiinnuttaminen vuosittaiseksi toiminnaksi 2024 aikana Uusi luottamushenkilö-	Koulutuksen toteuma-% Toteutunut: kyllä/ei Toteutunut: kyllä/ei Toteuma-%	Kaikki kunnan henkilöstö ja luottamushenkilöistä ovat käyneet koulutuksen hyväksytysti, toteuma 100 %. SIEM- ja SOC -palvelut on käyttöönotettu onnistuneesti vuoden 2024 aikana FISU-pilotoinnin toimintamalli on vakiinnutettu normaaliin vuosittaiseen toimintaan, tuloksia seurataan johtotasolla aktiivisesti ja tarvittaessa ohjataan henkilöstön koulutuksia tulosten perusteella. Uuden luottamushenkilöorganisaation valmistelun valmiusaste 100 %	Ei toteutunut. Työ käynnissä. Toteutunut. Käyttöönotto kesällä 2024. Ei toteutunut. Vakiinnuttamista selvitetään yhteistyökumppanin kanssa. Toteutunut, valtuusto hyväksynyt.

	nisaation kehittäminen vastamaan muuttuneen kuntaympäristön haasteita	organisaation valmistelu 2024 aikana Hallintosäännön päivittäminen 2024 aikana	Toteutunut: kyllä/ei	Hallintosääntö on päivitetty 2025 (voimaantulo 6/2025)	Ei toteutunut. Etenee suunnitelman mukaisesti.

5.2 Maankäyttö ja omaisuuden hallinta

Raportti palvelualueen kokonaistilanteesta

Maankäytön ja omaisuuden hallinnan vastuualueella toimintatuotot ovat alittuneet yhteensä 230 t€. Toisaalta myös toimintakulut ovat alittuneet 75 t€, koska palvelujen ostot ovat toteutuneet alle talousarvion. Tulot ovat kuitenkin toteutuneet niin paljon alle talousarvion, että syyskuun lopun toimintakate on 155 t€ alijäämäinen. Myyntituotot ja maksutuotot ovat alittuneet johtuen yhdyskunta-palvelumaksujen arvioitua pienemmästä toteumasta.

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	2 450 187	1 888 795	2 945 350	1 978 221	-967 129	67,2 %	4,7 %
Myyntituotot	122 196	67 654	177 150	23 420	-153 730	13,2 %	-65,4 %
Maksutuotot	186 611	122 377	252 000	171 237	-80 763	68,0 %	39,9 %
Muut toimintatuotot	2 141 379	1 698 764	2 516 200	1 783 564	-732 636	70,9 %	5,0 %
TOIMINTAKULUT	-3 177 560	-2 200 929	-3 399 391	-2 473 429	925 962	72,8 %	12,4 %
Henkilöstökulut	-518 036	-367 730	-532 225	-421 866	110 358	79,3 %	14,7 %
Palvelujen ostot	-1 877 384	-1 254 186	-2 169 600	-1 492 701	676 899	68,8 %	19,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-152 684	-100 792	-122 367	-111 234	11 133	90,9 %	10,4 %
Muut toimintakulut	-629 456	-478 221	-575 200	-447 628	127 572	77,8 %	-6,4 %
TOIMINTAKATE	-727 374	-312 134	-454 041	-495 209	-41 168	109,1 %	58,7 %

Poikkeamat toimintatuotoissa

Toimintatuotot ovat alittuneet suhteessa talousarvioon yhteensä 230 t€. Toisaalta myös toimintakulut ovat alittuneet 75 t€. Tulot ovat toteutuneet niin paljon alle talousarvion, että syyskuun lopun toimintakate on 155 t€ alijäämäinen. Myyntituotot ja maksutuotot ovat alittuneet johtuen yhdyskuntapalvelumaksujen arvioitua pienemmästä toteumasta.

Poikkeamat toimintakuluissa

Toimintakulut ovat toteutuneet 2,2 % eli 74 t€ alle syyskuun tasaisen toteuman. Alitus on toteutunut pääasiassa palvelujen ostossa, johon on resursoitu 3,4 milj. € talousarviossa. Toimintakulut ovat ylijäämäiset vaikka muut toimintakulut ovat ylittyneet.

Käynnissä olevat toimenpiteet

Tonttien myyntiä on vauhditettu Liminka-mainoskampanjalla radioissa ja somekanavilla. Lisäksi rakennuslupakäsittelyvaiheessa on suunnitelmallisesti tiedotettu mahdollisuudesta tontin ostamisesta vuokraamisen sijaan.

Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet

5.3 Elinvoimapalvelut

Raportti palvelualueen kokonaistilanteesta

Vastuualueen kokonaistilanne on hyvällä mallilla 01-09/2024 osalta. Talouarvio on reilusti alle talousarvion, mutta loppuvuodesta on tulossa isompiakin maksueriä TE24-muutoksen osalta, jolloin teuma varmasti tasoittuu talousarviota kohti.

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	262 128	132 443	453 000	64 489	-388 511	14,2 %	-51,3 %
Myyntituotot	23 335	23 095					-100,0 %
Tuet ja avustukset	226 668	103 471	445 000	56 591	-388 409	12,7 %	-45,3 %
Muut toimintatuotot	12 125	5 877	8 000	7 898	-102	98,7 %	34,4 %
TOIMINTAKULUT	-1 703 462	-1 388 003	-2 009 615	-1 208 738	800 877	60,1 %	-12,9 %
Henkilöstökulut	-969 698	-775 762	-1 167 915	-608 627	559 287	52,1 %	-21,5 %
Palvelujen ostot	-389 438	-341 508	-492 800	-344 505	148 295	69,9 %	0,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 718	-24 993	-1 700	-13 161	-11 461	774,2 %	-47,3 %
Avustukset	-249 989	-189 934	-260 000	-186 046	73 954	71,6 %	-2,0 %
Muut toimintakulut	-68 619	-55 804	-87 200	-56 398	30 802	64,7 %	1,1 %
TOIMINTAKATE	-1 441 334	-1 255 560	-1 556 615	-1 144 249	412 366	73,5 %	-8,9 %

Poikkeamat toimintatuotoissa

Toiminnan huomioiden Elinvoimapalveluissa ei ole merkittäviä poikkeamia toimintatuotoissa.

Palvelualueen toimintatuotot toteutuvat pitkälti "jälkijunassa", koska pääsääntöisesti esim. hankkeiden tuotot maksetaan toteutuneita kuluja vastaan. Toimintatuottojen ennuste on kuitenkin hyvällä tasolla vuoden 2024 osalta.

Poikkeamat toimintakuluissa

Ei poikkeamia toimintakuluissa. Loppuvuodeksi on odotettavia muutamia isompia kustannuseriä (mm. TE24-muutokseen liittyen), mutta näillä näkymin palvelualueen talous näyttää pysyvän hyvin budjetissa.

Käynnissä olevat toimenpiteet

Loppuvuosi on palvelualueella ollut ja tulemaan extrakiireinen. Kunnassa pyörii kaksi isoa hanketta ja kolmas on haussa vuoden 2025 alusta, jonka valmisteluun on nyt alkusyksystä palanut paljon resursseja. Työn alla on myös uusia yhteishankkeita niin valmistelussa kuin jo osittain pyörimässä. Lisäksi työn alla on kunnan ensimmäinen Elinvoimaohjelma.

TE-uudistus on tapahtumassa vuoden vaihteessa ja muutokseen valmistautuminen on vaatinut myös resurssillisesti paljon.

Ruutikankaan tilanne on myös työllistänyt palvelualueita kovasti, sillä viestinnän siirtyminen kunnan vastuulle vaatii kovasti töitä. Samaan aikaan on menossa kaksi isompaa investointihanketta Ruutikankaalla, joissa kunta on tiukasti ohjaimissa.

Talouden raiteilla pysymisen varmistamiseksi on jo heti alkuvuodesta lähdetty tekemään toimenpiteitä, jotta kustannuksia ja niiden kasvua saadaan hillittyä tässä taloustilanteessa. Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan osavuositarkastukseen, on yksikön toimintakate huomattavasti paremmalla tasolla.

Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet

Painopisteenä koko talousarviokaudella ovat elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja työpaikkojen luominen, työllisyyden hoito ja työllistämistoimenpiteiden vaikuttavuuden lisääminen, kunnan matkailutoiminnan kehittäminen, ulkoisen viestinnän kehittäminen sekä kuntabrändin vahvistaminen ja hanke- ja kehityspalveluiden toteuttaminen koko kunnan osalta.

Näkökulma	Tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteuma 1-9/2024
Toiminta	Liminkaan sijoittuu uusia yrityksiä yrityspalveluiden tukemana	Uudelleen sijoittuneiden määrä yrityspalveluiden tukemana	Liminkaan sijoittuu vuodessa 10 yritystä	Ei vielä toteutunut, toteuma 2 kpl
	Visit Liminka sivustojen vierailumäärien seuranta vuosittain osana viestinnän suunnittelua	Kävijöiden määrä Visit Liminka -sivustolla vuodessa	Vähintään 22 000 vierailijaa sivustolla vuoden loppuun mennessä	Ei vielä toteutunut, toteuma tällä hetkellä 16 435 vierailijaa

Osavuositarkastusten yhteydessä kunnanhallitukselle raportoidaan:

Toteutuneiden asiakaskontaktien lukumäärä 01-09/2024: 1574 kontaktia.

Liminkalaisten yritysten työllisyyspalveluiden hyödyntämät palvelut, esim. palkkatuki:

Tilanne helmikuun lopussa 2024:

Työkokeilussa 15 hlöä

Palkkatukitoissa 19 hlöä

Starttirahalla 11 hlöä

Kuntalisällä työllistyneitä 2 hlöä

Tilanne kesäkuun lopussa 2024:

Työkokeilussa 11 hlöä

Palkkatukitoissa 33 hlöä, joista työllistetty kunnalle 9 hlöä

Starttirahalla 11 hlöä

Kuntalisällä työllistyneitä 2 hlöä

Tilanne elokuun lopussa 2024:

Työkokeilussa 2 hlöä

Palkkatukitoissa 51 hlöä

Starttirahalla 9 hlöä

Kuntalisällä työllistyneitä 2 hlöä

Vireillä olevat yrityspaikkaneuvottelut: 50

Yritysviestinnässä esillä olevien yritysten lukumäärä: 46

5.4 Sivistyspalvelut

Raportti palvelualueen kokonaistilanteesta

Sivistyspalveluiden talous on alkanut tasaantua syksyllä 2024 sopeuttamistoimien tuloksena. Henkilöstökulujen ylitys on sulanut kesäkuun lopusta ja on enää 2,3 % yli tasaisen toteuman. Sivistyspalveluiden toimintakate on syyskuun lopussa 74,8 % eli 261 000 euroa alle talousarvion. Varhaiskasvatuksen syyskuun palvelusetelikuluja on kuitenkin jäänyt 160 000 euroa kirjautumatta syyskuun kirjanpitoon, joten sivistyspalveluiden toimintakatteen alitus on noin 100 000 euroa.

Sivistyspalveluissa on tehty talouden sopeuttamista vuoden 2024 osalta. Sopeutustoimet aloitettiin lukuvuoden 2023–24 alettua. Kesken lukuvuotta sopeutustoimia voitiin tehdä vasta seuraavalle lukuvuodelle eli elo-joulukuulle vuoden 2024 osalta, minkä vuoksi vaikutukset alkavat näkyä kolmannessa kvartaalissa.

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	1 468 186	1 264 468	985 700	995 012	9 312	100,9 %	-21,3 %
Myyntituotot	432 904	243 332	311 300	190 354	-120 946	61,1 %	-21,8 %
Maksutuotot	491 792	288 309	457 900	299 819	-158 081	65,5 %	4,0 %
Tuet ja avustukset	519 829	720 929	211 700	490 916	279 216	231,9 %	-31,9 %
Muut toimintatuotot	23 661	11 898	4 800	13 923	9 123	290,1 %	17,0 %
TOIMINTAKULUT	-33 582 875	-24 178 661	-33 588 622	-25 391 274	8 197 349	75,6 %	5,0 %
Henkilöstökulut	-20 976 551	-15 028 364	-20 081 122	-15 524 053	4 557 069	77,3 %	3,3 %
Palvelujen ostot	-7 490 792	-5 218 701	-7 303 100	-5 312 754	1 990 346	72,7 %	1,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-733 594	-649 515	-774 300	-644 058	130 242	83,2 %	-0,8 %
Avustukset	-674 967	-523 680	-755 000	-462 197	292 803	61,2 %	-11,7 %
Muut toimintakulut	-3 706 970	-2 758 401	-4 675 100	-3 448 211	1 226 889	73,8 %	25,0 %
TOIMINTAKATE	-32 114 689	-22 914 193	-32 602 922	-24 396 262	8 206 661	74,8 %	6,5 %

Poikkeamat toimintatuotoissa

Sivistyspalveluiden toimintatuotot syyskuun lopussa ovat 995 000 euroa. Toteumaprosentti on 100,9 %, mikä ylittää tasaisen toteuman noin 25 prosentilla. Toimintatuottoja on kertynyt yhdeksän ensimmäisen kuukauden osalta 255 000 euroa yli tasaisen toteuman. Myös varhaiskasvatuksen toimintatuotot ovat toteutuneet lähes 5 % yli tasaisen toteuman. Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen osuus koko sivistyspalveluiden tuotoista on 300 000 euroa. Tuotoista runsas 100 000 euroa tulee musiikkiopiston lukukausimaksuista ja noin 200 000 euroa kotikuntakorvauksista. Hanketuottoa on noin 490 000 euroa. Musiikkiopiston syksyn lukukausimaksut eivät ole tuloutuneet vielä kolmannessa kvartaalissa, vaan tulevat näkymään noin 50 000 euron tulona tilinpäätöksessä.

Hanketuotot ovat toteutuneet runsaina alkuvuodesta. Hanketulo on toteutunut yli kaksinkertaisesti talousarvioon nähden. Talousarvioon budjetoitiin vuodelle 2024 hanketuloa 212 000 euroa. Hanketulosta kuitenkin jaksottuu tilinpäätöksessä vuodelle 2025 runsas 200 000 euroa, joten poikkeama talousarvioon ei tule olemaan suuri tilinpäätöksessä.

Poikkeamat toimintakuluissa

Toimintakulut ovat syyskuun lopussa enää 0,6 % yli tasaisen toteuman, kun kesäkuun lopussa ylitystä oli 3,4 %. Toimintakulujen ylitys johtuu edelleen henkilöstökulujen ylittymisestä. Henkilöstökulut ovat ylittyneet perusopetuksessa ja hankkeissa. Henkilöstökulujen ylitystä tasoittaa kuitenkin varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen alittuminen 50 000 eurolla ja lukion 55 000 eurolla.

Henkilöstökulujen ylitys on syyskuun lopussa koko palvelualueella 400 000 euroa. Näistä noin sata-tuhatta euroa on lukion ja perusopetuksen hankkeista syntyneitä henkilöstökulua. Syynä tähän on, ettei kesken talousvuotta alkaneisiin hankkeisiin ole voitu budjetoida henkilöstökuluja tai muitakaan kuluja. Näihin kuluihin on kuitenkin tullut hankerahoitus, mikä näkyy hanketuottoina tulopuolella.

Perusopetuksen henkilöstökulut ovat noin 360 000 euroa yli tasaisen toteuman. Henkilöstökulujen ylitys on kuitenkin jo syyskuun lopussa laskenut 1,26 % kesäkuun lopun tilanteesta.

Toimintakulujen ylitys koko palvelualueella on noin 200 000 euroa. Palveluiden ostot ovat toteutuneet 2,3 % alle tasaisen toteuman eli 168 000 euroa, vaikka palveluiden ostoihin oli budjetoitu lähes 200 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2023 tilinpäätös osoitti.

Käynnissä olevat toimenpiteet

Kunnassa on käytössä henkilöstötehtävien täyttölupamenettely. Kaikki lukuvuoden 2024–25 henkilöstötehtävät on täytetty täyttölupamenettelyn kautta. Täyttölupamenettelyn kautta on saatu säästöä joidenkin lyhyiden sijaisuuksien täyttämättä jättämisinä. Sen sijaan lasten ja oppilaiden määrän väheneminen on vähentänyt myös henkilöstötarvetta erityisesti varhaiskasvatuksessa, mutta jonkin verran myös opetuspalveluissa. Hanketoiminta on myös vähentynyt, mikä vähentää henkilöstökuluja. Syksyllä 2024 sivistyspalveluissa on 24 työntekijää vähemmän kuin syksyllä 2023.

Varhaiskasvatuksessa merkittävä sopeutustoimi on tavoite saada käyttöaste nousemaan 80 prosenttiin. Päiväkotien käyttöaste on syyskuun lopussa on 76 %. Käyttöasteet vaihtelevat päiväkodeissa 71 prosentista 79 prosenttiin.

Jonkin verran säästöä on saatu syksyn osalta mm. seuraavilla toimenpiteillä: jakotuntien vähentäminen, Koivulan päiväkodin ja Veto-ryhmien siirtyminen omiin tiloihin sekä joustavasta esi- ja alkuopetuksesta luopuminen.

Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Valtuustoon sitova mittari
Talous	Sivistyspalveluiden vastuualueiden talous toteutuu talousarvion mukaan.	Työntekijöiden työpanoksen ja tilojen joustava, tehokas käyttö.	Sivistyspalveluiden toimintakate (%) 1–3/2024 23,3/25,0 % 1–6/2024 52,7/50,0 % 1–9/2024 74,8/75 % 1–12/2024
		Yksityisistä vuokratiloista luovutaan.	
		Kestävän kehityksen mukainen energian ja materiaalien käyttö.	
		Varhaiskasvatuksen käyttöaste kasvaa 80 %:iin.	
Henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Työntekijöiden hyvinvointiin ja työolosuhteisiin panostetaan.	Sairauspoissaolopäivät/työntekijä 1–6/2024: 2 801 pv, 6,32 pv/tt 1–6/2023: 3 428 pv, 7,48 pv/tt 1–9/2024: 4 825 pv, 11,35 pv/tt
		Henkilöstön osaamista ja työn imua vahvistetaan koulutuksella.	

			1-9/2023: 5 462 pv, 11,93 pv/tt
Laatu	Monipuoliset oppimisympäristöt ja opetuksen painotukset tarjoavat oppilaille ja opiskelijoille mahdollisuuden kehittyä omien edellytystensä mukaisesti.	Lasten ja nuorten osaamista ja harrastuneisuutta tuetaan erikoisluokkatoiminnalla, kuten kaksikielinen opetus ja matematiikkapainotus, alakoulusta lukion loppuun. Opetusteknologiassa painotetaan yhteisöllisiä oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman oppimisen ja lisäävät yhteisöllisyyttä ja työn jakamista sekä opettajien että oppilaiden kesken.	
	Koulukiusaaminen vähenee.	Toteutetaan vuonna 2023 käyttöön otettua kiusaamiseen puuttumisen suunnitelmaa. Vahvistetaan KiVa-mallin toteutusta. Otetaan käyttöön 1-3 uutta kiusaamiseen puuttumisen mallia.	Oppilaiden poissaolot vähenevät 31.12.2023 poissaolomääristä. Poissaolotunnit/oppilas - 1-6/2024: 36,4 t - 1-6/2023: 34,7 t Toteutunut: Ei.
	Kasvun ja oppimisen tuen painopisteen siirtyminen ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen puuttumiseen.	Monipuolisen harrastustarjonnan järjestäminen koulupäivän yhteyteen. Lapset puheeksi (LP) -keskustelut toteutetaan peruskoulun 1. ja 7. luokalla sekä esiopetuksessa. Uuden opiskeluhoitosuunnitelman toteutus yhteistyössä Pohteen toimijoiden kanssa.	Poissaolotunnit/opiskelija - 1-6/2024: 16,10 t - 1-6/2023: 17,7 t Toteutunut: Kyllä.
	Lasten, nuorten ja henkilökunnan kv-valmiudet ja käsitys monikulttuurisesta maailmasta vahvistuu. Opitaan toimimaan eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevien ihmisten kanssa ja ymmärretään globaalin vastuun näkökulmaa.	Sivistyspalveluissa tehdään yhteistyötä kansainvälisyyskasvatuksen toimijoiden kanssa ja työskennellään aktiivisesti kansainvälisyyden vahvistamiseksi kansallisissa ja kansainvälisissä verkoistoissa.	Syksyn poissaolot tarkastetaan tilinpäätöksessä 2024.

Sivistyspalveluiden valtuustoon sitovia mittareita ovat talousarvion toteutumisprosentti, henkilöstön sekä oppilaiden ja opiskelijoiden poissaolot. Talousarvion toteutumisprosentin osalta on päästy talousarviotavoitteeseen. Tavoitteena on ollut, että sivistyspalveluiden talous toteutuu talousarvion mukaan. Sivistyspalveluiden talousarvion toteutumisprosentti on 74,8 % eli 0,2 % alle tasaisen toteuman.

Henkilöstön keskimääräiset sairauspoissaolopäivät työntekijää kohti ovat laskeneet vuoden 2023 vastaavaan aikaan verrattuna. Poissaolopäiviä on runsas puoli päivää vähemmän työntekijää kohti kuin vuoden 2023 vastaavana aikana. Oppilaiden ja opiskelijoiden syyslukukauden poissaolot tarkistetaan tilinpäätöksessä 2024.

5.5 Hyvinvointipalvelut

Raportti palvelualueen kokonaistilanteesta

Palvelualueeseen kuuluvat liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, tapahtumatuotanto ja kansalaisopisto. Henkilöstö koostuu 22 vakituisesta työntekijästä sekä kansalaisopiston sivutoimisista opettajista. Vuoden 2024 alusta liikuntapalveluihin siirtyi kolme liikuntapaikkakunnossapidon henkilöstöä maarakennus ja kunnossapidon liikelaitokselta.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsittelee hyvinvointipalveluiden asioita keskimäärin joka toinen kuukausi.

Hyte työnrkki on valmistellut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisten mittareita. Lisäksi vuosittaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen katsauksen alustan päivittäminen on alkoitettu. Yhdyspintatyö hyvinvointialue Pohteen kehittämistyö jatkuu rakenteita luoden.

Järjestöyhteistyö sekä kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö on osa hyvinvointipalveluita kuten vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnan mahdollistaminen. Vanhus- ja vammaisneuvosto on valmistellut vanhusten viikon ohjelmaa, jolloin ikäihmisille järjestetään erilaista ohjelmaa koko viikon ajan. Erityisnuorten kahvilatoiminta on saanut hyvän vastaanotonnuorten keskuudessa.

Lakeuden Sillat -palvelupiste oli suljettuna heinäkuun, mutta elokuussa toiminta pyörähti jälleen käyntiin. Käyntikertoja palvelupisteellä on ollut yhteensä 67 (+24 edelliseen jaksoon nähden), joista alle 30-vuotiaiden käyntejä on ollut 49 (+8). Yli 30-vuotiaiden käyntejä oli 18 (+6)

Erityisesti elo-syyskuussa palvelupisteen työntekijöiden yhteistyö on tiivistynyt ja asiakkaita on ohjautunut palvelupisteelle luontevasti niin sosiaali- kuin työllisyyspalveluistakin. Elokuussa aloitettiin yhteistyö Pohteen kanssa siten että sosiaaliohjaaja päivystää palvelupisteellä kolmen viikon välein kolme tuntia kerrallaan.

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
TOIMINTATUOTOT	255 647	276 185	366 300	267 248	-99 052	73,0 %	-3,2 %
Myyntituotot	49 461	36 494	79 000	31 787	-47 213	40,2 %	-12,9 %
Maksutuotot	107 929	116 498	113 000	76 606	-36 394	67,8 %	-34,2 %
Tuet ja avustukset	54 332	97 964	153 000	123 432	-29 568	80,7 %	26,0 %
Muut toimintatuotot	43 924	25 229	21 300	35 423	14 123	166,3 %	40,4 %
TOIMINTAKULUT	-3 050 363	-2 689 984	-3 408 893	-2 364 906	1 043 988	69,4 %	-12,1 %
Henkilöstökulut	-974 045	-1 094 491	-1 183 093	-828 185	354 909	70,0 %	-24,3 %
Palvelujen ostot	-822 762	-611 446	-760 000	-430 494	329 506	56,6 %	-29,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-118 049	-95 310	-175 500	-119 298	56 202	68,0 %	25,2 %
Avustukset	-191 413	-177 838	-220 000	-177 488	42 512	80,7 %	-0,2 %
Muut toimintakulut	-944 094	-710 899	-1 070 300	-809 441	260 859	75,6 %	13,9 %
TOIMINTAKATE	-2 794 717	-2 413 799	-3 042 593	-2 097 658	944 936	68,9 %	-13,1 %

Poikkeamat toimintatuotoissa

Liikuntapalveluiden maksutuotot ovat tässä vaiheessa jo koko vuodelle budjetoidussa .

Tapahtutuotannon tuottototeuma kokonaisuudessaan nähdään vuoden lopussa.

Palkkatuen maksatus ei vielä näyt nuorisopalveluiden tuloissa.

Poikkeamat toimintakuluissa

Käynnissä olevat toimenpiteet

Liikuntapalveluiden laskutusprosessin uudistaminen aloitettiin keväällä osana tilavarausjärjestelmän päivitystä ja se on saatu käyttöön. Uudistus tulee nopeuttamaan ja helpottamaan laskutusta.

Museopalveluissa Museon tuulimyllyn vaurioituminen myrskyssä aiheutti korjaustoimia, sekä korjaussuunnitelman ja kustannusarvion teettämisen. Ei vaikuta vielä tänä vuonna kokonaistoteumaan. Tulevina vuosina mahdollisiin korjauskustannuksiin tulee varautua.

Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet

Palvelualueella tehdyt toimenpiteet ovat strategian ja tavoitteiden mukaisia ja työ jatkuu edelleen.

6.1 Kunnallistekniikka liikelaitos

Raportti vastualueen kokonaistilanteesta

Liikelaitoksessa on ammattitaitoinen henkilöstö ja koulutusta järjestetään henkilöstölle koulutus-suunnitelman mukaisesti. Liikelaitoksessa työskentelee toimintakaudella vakituisesti kahdeksan työntekijää. Lisäapua palkataan kausiluontoisiin tehtäviin ja konetyö- sekä urakoitsijapalvelua ostetaan liikelaitoksen palveluiden tuottamiseen. Esihenkilö- ja valvontatehtävissä toimii kaksi henkilöä.

Osavuositarkastuksen aikaan talouden tavoitteissa on pysytty hyvin. Talouden toteutuma menojen osalta on 60,0 % ja tulos tarkastuksen aikana on ylijäämäinen 238 379,00 €. Talousarvio on tehty vuosi tasolle, joten suurimmat kuluerät toteutuvat loppuvuodesta. Investointien toteutukseen on hankittu lisähenkilöstöresurssia osto palvelun kautta. Yleinen kustannustason nousu palveluissa ja tarvikkeissa ollut arvioitua pienempää. Kaluston ja robotiikan hankinnat toteutuvat loppuvuodesta. Talouslukujen vertailuun vaikuttaa liikevaihdon pieneneminen vuodesta 2023. Mikä johtuu liikunta-paikkojen kunnossapidon palvelun siirtymisestä hyvinvointipalveluille. Talousarvio valmistelut aloitettiin elokuussa ja kunnan talouden tasapainottamisen toimenpiteitä on tehty toimintakauden aikana.

Kadut

Alkuvuoden runsasluminen talvi on ollut haastava talvikunnossapidossa. Liukkaudentorjuntaa on ollut vähempää, vaikka talvi on ollut luminen. Talvikunnossapidosta saadut alkuvuoden palautteet ja mahdolliset ongelmat on käsitelty yhdessä urakoitsijoiden kanssa. Talvikunnossapidon laatua on haluttu nostaa ja näin talvikunnossapidon auraus ja liikenneturvallisuus on saatu pidettyä hyvällä tasolla.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi on järjestetty yhdessä Elyn kanssa Puhetta Rantakylän liikenneturvallisuudesta -infoilta ja kysely kuntalaisille mahdollisen kylätien tekemisestä Rantakylään. Kyselyn tulokset ja palautteet kylätiehankkeesta olivat myönteisiä, joten Ely on laatinut kylätiestä hankkeen yhteistyössä kunnan kanssa. Lasten liikenneturvallisuuden parantamiseksi on teetetty Limingan päiväkodin ja Liminganlahden koulun liikenneturvallisuussuunnitelma. Suunnitelmassa on huomioitu päiväkodin ja koulun pihojen kehittämistarpeet. Suunnitelmaa on viety eteenpäin yhdessä käyttäjien kanssa.

Limingan kunta on saanut Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Suomen UNICEF kiittää Liminkaa erityisesti kaupungin Lapsiystävällinen kunta -työssä siitä, että kunnan liikenneturvallisuutta on parannettu yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Esimerkiksi koulu- ja harrastusmatkojen turvallisuushaasteita on selvitetty lapsilta ja sen jälkeen tehty konkreettisia parannuksia. Tupoksen liikenneturvallisuutta ja liikennejärjestelyjä on mietitty kaavatyön rinnalla.

Tulvatorjuntatöitä tehtiin keväällä ennakoidusti tiedossa olevat kohteiden osalta maaliskuun huhtikuun aikana. Tulvatorjunnassa onnistuttiin hyvin. Tulva-asioiden hallintaan liittyviä asioita on käyty lävitse yhdessä Elyn ja Limingan Vesihuollon kanssa.

Katualueiden hiekoitushiekan poisto saatiin hoidettua hyvin aikataulussa toukokuun alkupuolella. Katujen tienvarsiniitot hoidettiin kesä-heinäkuun aikana. Toinen niittokierros toteutettiin lyhyempänä huomioiden ensimmäisen kierroksen aloitusvaihe ja kasvuston pituus.

Jutkokylän pyöräkadun pinta vaurioita on käsitelty reklamaation kautta. Korjaukset kuuluvat urakan takuuseen ja ne toteutetaan kesän 2025 aikana. Limingan ensimmäisen pyöräkadun liikennesään- töihin sekä kestävästä liikkumisesta eri muotoihin pääsivät asukkaat tutustumaan Jutkokylällä pidetyssä Fiksusti liikkuva Liminka liikenneturvallisuustapahtumassa kesäkuussa. Vastaavan kaltainen liikenne- turvallisuuden tapahtuma toteutettiin syyskuussa myös Tupoksessa. Suojatievahtikampanjaan osal- listuttiin 7.8.2024.

Paikkatietopalvelut

Paikkatietopalvelut ovat talven aikana tehneet erilaisia teema- ja työkarttoja kunnossapidon kilpailu- tusten ja hoidon materiaaliksi. Osa näistä päivityksistä näkyy yhä enemmän kuntalaisille tarjotta- vissa digitaalisissa palveluissa. Maastomittaukset talviajalla ovat olleet mm. rakennusvalvonnan si- jaintikatselmuskartoituksia, valaisinkartoitusta sekä Ruutikankaantien tarkemmittausta. Liikelaitoksen sisäistä ja ulkoista viestintää sekä uutisointia on kehitetty ennakoitavammaksi. Tässä työssä on hyö- dynnetty paikkatietokäsittelijän taitoja. Fluent- kunnossapidon seurantaan on lisätty leikkipuistojen kohdekortit.

Kevään ja alkukesän aikana maastomittaukset ovat painottuneet pohjakartan päivitysmittauksiin, maanmittausinsinöörin määrittelemien tarpeiden mukaisesti. Näitä töitä jatketaan pitkin vuotta muiden töiden ohella. Kunnallistekniikan työmaiden käynnistyminen on tarkoittanut mm. korkeus- kiintopisteiden, rajapyykkien ja raivauslinjojen merkintää. Kesän asfaltoinnit ovat tuoneet työlistalle asfaltin reunojen merkinnät. Kesälomien vuorottelu on mahdollistanut, että mittauspalvelua on koko ajan saatavissa, myös heinäkuussa.

Paikkatietopalvelut ovat jatkaneet kesän ja syksyn aikana pohjakartan täydennysmittauksia, päälly- temerkintöjä investointikohteilla ja mitta-aineiston laajempaa kartoitusta suunnittelutarpeita varten mm. Kurkitiellä ja Luontokeskuksella. Rakennusvalvonnan laskenta- ja merkintätöihin on kuulunut mm. omakotitaloja talleineen ja pihasaunoineen sekä muuntamokoppeja ja kontti-/hallirakennuksia. Kaikki valmistuneet sokkelit, yms. eli toteutuneet rakennusten paikat kartoitetaan ja kirjataan lupa- pisteeseen sijaintikatselmuksina ja myöhemmin ne päivitetään myös pohjakartalle ja lähetetään vuosittain pyynnöstä maanmittauslaitokselle, kuten myös puretut rakennukset. Kaikki rakennusmer- kinnät kirjataan myös lupapisteeseen.

Paikkatietopalvelun kartoitustyötä on myyty myös erillisille hankkeille kuten Ruutikankaalle. Liikelai- toksen näkyvyyttä ja tiedottamista on tehty kunnan nettisivuilla ja kunnan sosiaalisen median kana- villa sekä wilman kautta. Paikkatietopalveluiden ja kunnallistekniikan yhteisten toimintojen käyttöön on tilattu uusi sähköauto, joka on käytössä vuoden lopulla. Lomien vuorottelun ja hyvän suunnit- telun sekä aktiivisen kalenterin käytön ansiosta mittaukset ovat jatkuneet keskeytyksettä ja suju- vasti.

Viher- ja yleiset alueet

Viheralueiden kunnossapidossa on talven aikana laadittu hoitokortteja eri kunnossapitoalueille. Vanhan Limingan kehittämisiltatoteutettiin helmikuussa yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa. Ruoppauksia on tehty keskuspuiston ja Liminganportin hulevesialtailla. Rantojen viimeistelyt saa- tiin valmiiksi toukokuussa ja Susiojan kunnostaminen on saatu valmiiksi. Limingan keskustan torialu- eelle on hankittu uudet kasviruukut, joiden istutuksia uudistetaan kauden mukaisesti. Kesäkukka-

loisto on tänä vuonna keskitetty RAMS luokituksen mukaisesti torialueelle. Vuoden 2024 osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä toteutukseen valikoitui kukkaniittyjen perustaminen Tupokseen. Lisäksi kirkonkylälle perustettiin myös muutamia kukkaniittyjä tutuille paikoille kuten Halpa-Hallin läheisyyteen. Uusia niittyjä perustettiin Kedonperäntien, Lumijoentien sekä Selkäsentien varrelle. Kevät talvella raivauksia toteutettiin Kaarteenahon, Lintupuiston ja Saunarannan puistoalueilla sekä 8- tien varren meluvallin laidalla. Viheralueiden hoidosta Ala-Temmeksen ja Tupoksen puistoalueiden hoito on kilpailutettu, joten kesäkauden hoidosta vastaa urakoitsija.

Digitaalisten palveluiden käyttöönottoa kunnossapidon seurannassa ja työnjohdossa (Fluent) on lisätty viheralueiden omavalvonnan mm. roska- ja leikkipuisto kierroksille. Limingan kunta osallistui kevään aikana valtakunnalliseen Miljoona roskapussia kampanjaan sekä vieraslajien soolotalkoisiin. Kampanjoihin liittyviä työvälaineitä kuten roskapihtejä on mahdollista lainata kirjastolta. Vieraslajitalkoihin saimme kansainvälistä apua Maaseudun Sivistysliitolta, joka järjesti omia talkoita jättibalsamin torjuntaan.

Kuntien SUP - siivouskustannuksista eli kertakäyttöisten muovituotteiden roskaantumisen siivous- ja ennaltaehkäisevien kustannuksista on haettu Limingan osuus Pirkanmaan Ely keskukselta vuoden 2023 osalta. Rinki-ekopisteiden toiminnasta ja toimintapaikoista Limingassa on käyty keskustelua yhdessä Lakeuden Ekon ja toimijan kanssa. Rinki lakkauttaa syksyllä Luontokeskuksen toimintapisteen sen vähäisen käytön vuoksi.

Perinteeksi muodostuneet talkoot arboretumissa on toteutettu yhteistyössä Limingan lukiolaisten kanssa sekä Luovin puutarha-alan opiskelijoiden kanssa. Pohteen Taikunuoret ovat osallistuneet harvointitalkoisiin. Lisäksi lukiolaiset ovat toteuttaneet 200 puun istutustalkoot Jutkokylän alueelle. Talkoot toteutettiin yhteistyössä Metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Kiinteistöjen piha-alueilla toteutimme kasvillisuuden hoitotöitä Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksen tilauksesta. Elokuussa otettiin käyttöön robotiikka keskustan viheralueiden hoidossa. Kuntalaisia osallistettiin robottileikkurin nimikilpailuun. Syyskuussa valmistauduttiin jo ensi vuoden kukkaloistoon istuttamalla syyssipulit maahan. Ruutikankaan alueella toteutettiin metsän harvennuksia. Osallistavan budjetoinnin OSBU 2024, kohteina oli hyötypensaita päiväkodeille. Kasvi- valinnoissa suosittiin pensasmustikkaa, mustaherukkaa ja vadelmaa.

Henkilöstö

Toimintaa ja työntekijöiden tehtävänkuvia on sopeutettu ja päivitetty muuttuneeseen tilanteeseen, kun liikuntapaikkojen kunnossapidon palvelut siirtyivät hyvinvointipalveluiden tehtäväksi. Työhyvinvoinnin edistämiseksi on järjestetty ratkaisukeskeisen työnohjauksen työpajoja. Hyvä Fiilis -ryhmä on kokoontunut neljä kertaa kevään aikana. Henkilöstön kanssa on pidetty kehityskeskustelut alkuvuodesta. Kausityöntekijöitä (5 tehtävää) on palkattu kunnossapidon eri tehtäviin ja kesäsetelityöpaikkoja on tarjottu kesäkaudella 15 nuorelle. Liikelaitosten johtokunta tutustui maaliskuussa liikelaitoksen henkilöstöön ja toimitiloihin.

Henkilöstö on osallistunut Asiaa aivo terveydestä ja työhyvinvoinnin yhteisille luennoille. Lisäksi on ollut turvallisen tilan, hankintalain ja fasilitoinnin koulutusta sekä ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden suunnittelutyöpaja. Työergonomiaan liittyvää ohjausta on tarjottu toimistotyöntekijöille. Kevään aikana henkilöstöä on koulutettu myös Fluent kunnossapidon sovelluksen eri toimin-

tojen käyttöönottoon. Työtiloihin on saatu tarvittua täydennystä, kun pieniin paloturvallisuutta vaativiin töihin on sovittu käytettävän Liminganlahden koulun teknisyöntiloja.

Paikkatietopalveluiden työntekijät ovat osallistuneet Geotrimin käyttäjäpäiville ja esihenkilöt ovat osallistuneet Kuntatekniikan päiville. Tietoa työturvallisuudesta on edistetty Tieturva 1 -koulutusten ja Ruskon turvapuiston tutustumisen avulla. Liikelaitos on mukana kunnan henkilöstöohjelman laadinnassa. Kunnan henkilöstöjuhla ja liikelaitoksen uusien työntekijöiden päiväkahvit iltapäivä on järjestetty toukokuussa.

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat kunnallistekniikan osalta laskeneet vuodesta 2023.

Sairauspoissaolot kunnallistekniikka (pv)	2024	2023
tammi-maaliskuu	14	130
huhti-kesäkuu	2	19
heinä-syyskuu	20	29

Kilpailutukset, hankkeet ja investoinnit

Talven aikana on ollut rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä kilpailutuksia, kuten Tupoksen kävelyn- ja pyöräilyn rakentamisen urakka, viheralueiden hoidon kilpailutus Ala-Temmeksen ja Tupoksen osalta.

Teiden ja alueiden kunnostamisohjelma on pääosin valmis, muutamia asfaltointeja lukuunottamatta. Asuinalueen kuivatusta on parannettu Jutkokylän alueella kunnostamalla Susioja. Katujen uudelleen päällystämistä on tehty kesän aikana 1,4 km, kohteena Peräkyläntie sekä Susi- Keihääntie ja Karintien kävelyn- ja pyöräilyväylä. Uusista kohteista on päällystetty ja viimeistely Kotirannantien ja Kirkonrannantien kävely- ja pyöräilyväylät. Uutta nurmialaa on kesän ja syksyn aikana tehty n. 1,4 ha. Kävelyn- ja pyöräilyn olosuhteita on vuonna 2024 kaikkienensa rakennettu ja parannettu Limingassa yhteensä 3,5 km. Viime vuoden keskeneräisistä investoinneista Katrinedon leikkipuiston peruskorjaus sekä Susi- ja Keihääntien peruskorjaus ovat valmistuneet.

Valaistuksen lisäystä ja uusimista on tehty investointiohjelman mukaisesti. Vuoden 2024 Led-valaistustyöt on aloitettu ja merkittävä osa vanhojen valaisinten muutoksista Led-tekniikkaan on saatu lähes valmiiksi. Tärkeimpinä kohteina on ollut Tupoksen ja kirkonkylän alueiden koululaisten reitit kävelyn ja pyöräilyn väylillä. Energiatohokkaat Led-valaistukset vähentävät kulutusta, mutta alueiden laajeneminen lisää valaisimien määrää.

Tupoksen lähiliikunta-alueen vaihe I rakentaminen alkoi huhtikuussa ja kenttä on otettu käyttöön syykuun puolessa välissä. Hankkeen toteutus on suunnitelman mukainen. Kunnallistekniikka on mukana konsernipalveluiden jätehuollon kilpailutuksessa ja kunnan hankintaohjeen päivittämisessä.

Tupoksen kävelyn- ja pyöräilyn hankkeen rakentaminen kilpailutettiin alkuvuodesta ja hankinta keskeytettiin, koska omistaja ohjasi hankkeen toteuttamisen liikelaitoksen toteutettavaksi. Omistajaohjauksen mukaisesti kunnallistekniikka liikelaitos toteuttaa Tupoksen jalankulku ja pyöräilyväylän aluereitin sekä koulualueen pyöräpaikoituksen rakentamisen. Myöhäisestä kevään alusta johtuen hankkeen alueella oli routa syvällä ja kaivualueella maakaapeleita lähes koko reitillä, minkä vuoksi rakentamisen aloitus siirtyi suunnitellusta toukokuun puoliväliin. Työt etenivät kuitenkin nopeasti koulualueelle koulujen siirtyessä kesälomille. Sähköyhtiön ilmalinjojen kaivuutyöt viivästyttivät asfal-

tointien aloittamista, mutta hanke on saatu päätökseen rahoittajan vaatimassa aikataulussa.

Kunnallistekniikan liikelaitos on saanut Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 100 % avustuksen haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelman mukaisiin torjuntatoimenpiteisiin 2700 €. Avustuksella on hankittu pienkoneita ja jätehuollon palveluita sekä tehty talkoojärjestelyjä.

Toimintaa tukevista hankkeista Linnukan kevyenliikenteen väylän kehittämisen rahoitus varmistui ja kilpailutus käynnistyi alkuvuodesta ja työt keväällä. Linnukatien hanke on osavastaanotettu syyskuussa. Hankkeessa Limingan Vesihuollolle tehdyt työt vaikuttavat urakan valmistumisen aikatauluun ja lopputöiden saattamiseen. Hanke valmistuu kesällä 2025.

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus 20 625 € on myönnetty Limingan kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishankkeen laadintaan vuodelle 2024. Traficomien avustus kattaa 75 % suunnittelun ja projektin hallinnan kuluista. Hanke valmistuu marraskuussa 2024. Rinnalla on käynnistynyt myös Traficom avusteinen Oulun kaupungin hallinnoima Oulun seudun pyöräpysäköinnin kehittämishanke, joka on seudullinen pyöräpysäköinnin kehittämishanke. Hankkeessa tunnistetaan liityntäpyöräilyn kannalta tärkeimmät kohteet. Limingasta kehittämiskohteeksi valikoitui Aabrahamin kulttuuri puisto. Uusia Traficomien rahoituksia ei ole haettu.

Toiminnan poikkeamat

Runsasluminen talvi on vaatinut poikkeuksellisen paljon lumenajo- ja lumensiirtotöitä. Lumenajoista ja siirroista on aiheutunut lisäkuluja noin 60 000 euroa.

Tuloslaskelma (Ulk./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
LIKEVAIHTO	1 864 128	1 374 410	1 671 400	1 203 228	-468 172	72,0 %	-12,5 %
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	1 937						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	93 088	58 079	75 000	43 568	-31 432	58,1 %	-25,0 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	1 045	720		180	180		-75,0 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-1 114 624	-717 821	-992 450	-591 472	400 978	59,6 %	-17,6 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-220 088	-144 709	-193 450	-96 058	97 392	49,7 %	-33,6 %
PALVELUJEN OSTOT	-894 536	-573 112	-799 000	-495 414	303 586	62,0 %	-13,6 %
HENKILÖSTÖKULUT	-638 750	-494 867	-524 521	-331 548	192 973	63,2 %	-33,0 %
PALKAT JA PALKKIOT	-519 824	-405 241	-427 300	-272 037	155 263	63,7 %	-32,9 %
HENKILÖSIVUKULUT	-118 926	-89 625	-97 221	-59 511	37 710	61,2 %	-33,6 %
ELÄKEKULUT	-102 205	-77 651	-83 866	-57 161	26 706	68,2 %	-26,4 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-19 848	-15 054	-10 355	-6 179	4 176	59,7 %	-59,0 %
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	3 127	3 080	-3 000	3 828	6 828	-127,6 %	24,3 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 997	-5 998	-8 000	-5 998	2 002	75,0 %	
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-135 499	-99 456	-196 350	-79 579	116 771	40,5 %	-20,0 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	63 328	115 068	25 079	238 379	213 301	950,5 %	107,2 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-13	-13		13	13		-196,6 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	63 315	115 055	25 079	238 392	213 313	950,6 %	107,2 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	63 315	115 055	25 079	238 392	213 313	950,6 %	107,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	63 315	115 055	25 079	238 392	213 313	950,6 %	107,2 %

Poikkeamat toimintatuotoissa

Pölykujan toimitilojen käyttöä on tehostettu ja näin olemme voineet vuokrata kaksi huonetta muuhun käyttöön. Hankkeiden maksatukset ovat marraskuussa.

Poikkeamat toimintakuluissa

Talvikunnossapidon laatua on haluttu nostaa ja näin talvikunnossapidon auras ja liikenneturvallisuus on saatu pidettyä hyvällä tasolla. Rungas lumien alkutalvi on vaatinut poikkeuksellisen paljon lumenajoja ja lumensiirotoja. Lumenajoista ja siirroista on aiheutunut lisäkuluja noin 60 000 euroa.

Sunnitellut koneiden ja laitteiden hankinnat ovat vielä kesken ja tämä näkyy toteutumattomina kuluina kalustovuokrissa. Ostoja on pyritty tarkkailemaan kunnan talouden tasapainottamisen vuoksi. Investoinnit valaistukseen näkyvät sähkön kulutuksen alenemisena, vaikka valaistusta on tullut lisää.

2024 (1-9)	2023 (1-9)
24700 €	34200 €

Käynnissä olevat toimenpiteet

- Puistometsien hoitotyöt ja näkemäesteraivaukset
- Traficom ja Ely hankkeiden raportointi ja maksatus
- Kunnossapidon työt katu- ja viheralueilla
- Investointiohjelman 2024 mukaiset työt
- Investointiohjelman laadinta vuodelle 2025
- Oulunseudun pyöräpysäköinnin kehittäminen
- Limingan kävelyn- ja pyöräilyn edistämishjelma
- Leikkipuisto ja luontokohteiden kunnossapitotyöt
- Pohjakartan päivitysmittaukset ja mitta-aineistojen käsittely pohjakartalle
- Teema- ja työkarttojen päivittäminen
- Valmistautuminen talvikauteen
- Kalustohuolto ja hankinta
- Ohjeistusten päivittäminen

6.2 Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos

Raportti vastualueen kokonaistilanteesta

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksen palvelutuotannon toiminta on vakiintunut edellisen vuoden uudelleen organisoinnin myötä. Puhtauspalveluiden ulkoistettujen kohteiden palautus omaan tuotantoon tapahtui vuodenvaihteessa 2024 onnistuneesti. Samalla palvelutuotantoon rekrytoitiin neljä uutta henkilöä. Kiinteistöpalveluiden talviurakoinnin valvonnan parantamiseksi otettiin käyttöön Fluent-kunnossapito sovellus. Jätehuollon palvelutuotanto käynnistyi uuden palvelutuottajan kanssa kesäkuun alussa. Liikelaitoksessa on lisätty robotiikan käyttöönottoa aktiivisesti kiinteistöhoitoon ja puhtauspalveluiden palvelualueilla.

Liikelaitosten johtokunnan jäsenet tutustuivat maaliskuussa liikelaitoksen palvelualueiden henkilöstöön sekä toimintaan. Kevään aikana johtokunnan jäsenet ovat päässeet kokouksien myötä tutustumaan kunnan eri kiinteistöihin ja niissä tapahtuvaan toimintaan. Henkilöstölle on pidetty syyskuun loppuun mennessä kehityskeskusteluita 96%:sti. Henkilöstön kouluttaminen on edennyt koulutussuunnitelman mukaisesti, seutukoulutuspäivä pidettiin kesäkuussa yhteistyössä ympäristökuntien kanssa ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstölle. Koulutuspäivän aiheina oli ammatillinen kehittyminen, työhyvinvointi sekä työstä palautuminen. Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon suoritti kaksi henkilöä. Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon suoritti kaksi henkilöä.

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksen toimintakauden menojen toteuma on 70,1 % ja tulojen 74,4 % syyskuun loppuun mennessä.

Toiminnan poikkeamat

Kirkonkylän koulukampuksen alueella on parannettu lintutorjuntaa. Toimenpiteellä halutaan estää lintujen oleskelu sekä niistä johtuvat haitat, kuten jätökset ja hygieniariskit. Museoalueen kivikoulun ikkunoiden korjauksia jatkettiin suunnitelman mukaisesti vuoden 2024 alkupuolella. Sivistyspuolen AV-laitteiden hankinnan asennuksen pohjatöitä on tehty Liminganlahden ja Tupoksen kouluilla liikelaitoksen toimesta.

Koivulan päiväkotia on poistunut kunnan käytöstä kokonaan. Veto -luokat siirtyivät elokuun alussa uuteen Urheilupuiston huoltorakennukseen. Tiloihin tehtiin pieniä muutostöitä käyttäjien tarpeiden mukaisesti. Aapin päiväkodin pihaurakka on valmistunut vuokranantajan toimesta elokuun lopussa. Kouluissa ja päiväkodeissa tehtiin kesäajan huoltoja normaalin huoltokirjaohjelman mukaisesti. Lisäksi suoritettiin huoltomaalauksia Hannu Krankan sekä Tupoksen koulujen kiinteistöissä. Kesän aikana toteutettiin myös ilmanvaihtokanavien puhdistuksia ja säätöjä Aapin päiväkodissa, Tupoksen koulu sekä nuorisotalon kiinteistöissä. Syyskuussa lisäksi puhdistettiin ja säädettiin Linnukka-hallin ilmanvaihtokanavat.

Tuloslaskelma (Ulk./Kesk.)	TP 2023	TOT 1-9/2023	TA 2024	TOT 1-9/2024	TOT-TA € 2024	TOT% 2024	Muutos % 2023-2024
LIIVEVAIHTO	8 075 414	6 000 651	9 098 300	6 772 394	-2 325 906	74,4 %	12,9 %
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	6 838			2 651	2 651		
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	21 628	-7 302		3 255	3 255		-144,6 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-2 999 622	-2 062 167	-2 895 220	-1 902 725	992 495	65,7 %	-7,7 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 085 652	-1 444 272	-2 182 350	-1 483 535	698 815	68,0 %	2,7 %
PALVELUJEN OSTOT	-913 970	-617 895	-712 870	-419 190	293 680	58,8 %	-32,2 %
HENKILÖSTÖKULUT	-1 761 495	-1 304 824	-2 080 223	-1 464 464	615 760	70,4 %	12,2 %
PALKAT JA PALKKIOT	-1 455 642	-1 081 208	-1 714 886	-1 216 841	498 045	71,0 %	12,5 %
HENKILÖSIVUKULUT	-305 852	-223 616	-365 337	-247 622	117 715	67,8 %	10,7 %
ELÄKEKULUT	-277 518	-205 691	-322 312	-233 181	89 131	72,3 %	13,4 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-54 545	-40 362	-43 025	-27 965	15 061	65,0 %	-30,7 %
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	26 211	22 437		13 523	13 523		-39,7 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 629 907	-1 220 128	-1 634 400	-1 260 302	374 098	77,1 %	3,3 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-2 196 161	-1 524 589	-2 449 300	-1 724 619	724 681	70,4 %	13,1 %
LIIKELIÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-483 304	-118 358	39 157	426 189	387 032	1 088,4 %	-460,1 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				992	992		
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	-483 304	-118 358	39 157	427 181	388 024	1 091,0 %	-460,9 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-483 304	-118 358	39 157	427 181	388 024	1 091,0 %	-460,9 %
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)	439 868	329 901	439 000	329 901	-109 099	75,1 %	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-43 436	211 543	478 157	757 082	278 925	158,3 %	257,9 %

Poikkeamat toimintatuotoissa

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksen liikevaihdon toteuma on 74,4 % syyskuun loppuun mennessä. Toimintatulot ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti.

Poikkeamat toimintakuluissa

Menojen toteuma on 70,1 % jakson ajalla. Toteumajakson kuluista puuttuu veden, sähkön ja lämmityksen osalta noin -100 000 €. Laskutus tapahtuu näillä toimijolla viiveellä, nämä kulut kirjautuvat lokakuun aikana toteumaan. Yksittäisillä tileillä on toteumajakson ajalla ylityksiä muun muassa sähkön kulutuksessa näkyy kylmä alkutalvi kustannuksia nostavana. Muutoin liikelaitoksen kulurakenteen on talousarvion mukaista.

Käynnissä olevat toimenpiteet

Ruokapalvelut

Lasten ja nuorten osallistamista ruokapalveluiden toiminnan kehittämisessä on saatu hyviä kokemuksia parin viime vuoden ajalta. Maisteluraatien vakiinnuttaminen ruokapalveluiden tuotekehitystoimintaan on tuonut uusien ruokien suunnittelusta asiakaslähtoisempää. Uusien tuotteiden elinkaari on pidempi sekä menekki on aiempaa parempaa. Vuosittain pidettävän kouluruokakyselyn rinnalle mietitään palautekanavan kehittämistä kouluruokailuun. Kouluruokadiplomia haetaan kaikkiin kouluihin.

- Kouluruokakysely käynnistettiin maaliskuussa ja sen tuloksia päästään analysoimaan huhtikuun aikana. Tuloksia hyödynnettiin kouluruokailun suunnittelussa. Muutoin tavoitteet eivät ole edenneet.

Ruokahävikkiä pyritään edelleen vähentämään kokonaisvaltaisesti aterian elinkaaren aikana ruokailun suunnittelusta valmiin ruoan tarjoiluun. Ruokatuotannon valmistusprosessissa tarkastellaan

kylmävalmistuksen mahdollisuutta kuumatuotannon ohelle. Tavoitteena on prosessien selkeyttäminen.

- Hävikin mittaaminen otettu käyttöön 1/24 kaikissa ruokapalveluiden kohteissa päivittäin. Seurantatietoja hyödynnettiin ruokalistasuunnittelussa. Mittaamistiedoista johdetaan vuodella 2025 tavoite.

Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoa laajennetaan vuoden 2024 aikana. Tavoitteena siirtyä järjestelmän kautta tilamaan raaka-aineet toimittajilta. Tavoitteena on tehostaa ostamista, sekä vähentää ruokahävikkiä hankintoja optimoimalla.

- Tilausten suunnittelu ja taustatietojen rakentaminen toiminnanohjausjärjestelmään on aloitettu. Ohjelma pilotoidaan teollisten elintarvikkeiden toimittajan kanssa elo-syyskuussa hankintasopimusten muuttuessa. Pilotointia ollaan käynnistetty, mahdollista kokonaisvaltaista siirtymistä siirretään vuoden 2025 alkuun.

Ruokapalvelujen ja varhaiskasvatuksen kanssa luodaan yhteinen vuosikello tukemaan varhaiskasvatuksen pedagogista ruokakasvatustoimintaa. Tavoitteena on ruokakasvatuksen tiedostaminen, syventäminen ja lasten osallistaminen. Ruokapalveluiden toiminnallisia tavoitteita voi olla esimerkiksi sadonkorjuupakettien toimittaminen eri yksikköihin.

- Varhaiskasvatuksen kanssa sovittu ruokakasvatusta tukeva toiminta vuosikellon muodossa. elokuussa tarjolla sadonkorjuu paketti, marraskuussa joulun tuoksut sekä keväällä 2025 kokataan päiväkodissa pinaattipannukakkua välipalalle.

Puhtauspalvelut

Omistajaohjauksen mukaisesti Linnukan koulun puhtauspalvelut palautetaan omaan tuotantoon vuoden alusta. Henkilöstön rekrytoinnit on käynnistetty vuoden 2023 puolella. Uusia toimia puhtauspalveluille tulee neljä.

- Linnukan koulun puhtauspalvelut palautettu oman tuotantoon tammikuussa 2024. Uusia laitoshuoltajia rekrytoitiin neljä.

Vuoden 2023 aikana otettiin Linnukka-hallissa käyttöön robotti-imuri. Tästä saatujen kokemusten perusteella puhtauspalveluissa arvioidaan robotiikan lisäämistä puhtauspalveluiden tuottamisessa eri kiinteistöissä. Tarkastelun kohteina ovat Krankka areena ja Tupoksen koulu. Robotiikan lisäämisen myötä, eri kohteiden konekannan uudistamista tarkastellaan. Konekannan uusimisen tavoitteena on kehittää ja tehostaa puhtauspalveluiden tuottamista.

- Kokeilujen perusteella robotti-imurin käyttö on vakiintunut kirjastolla sekä Ojanperän koululla. Suunnitelmissa on lisätä robotiikan käyttöönottoa myös muissa koulukohteissa.

Puhtauspalveluiden laatua seurataan säännöllisillä kehitystapaamisilla, näihin osallistetaan tilaaja sekä käyttäjän edustus. Tuotetun puhtauspalvelun laatua seurataan myös palveluntuottajan toimesta muun muassa siivoustyön mitoituksen ylläpitämisellä sekä laitoshuoltajien harvemmin tehtävien määräaikaistöiden kuittaamisella.

- Aloitettu pitämään laatupalavereita asiakkaiden ja käyttäjien kanssa. Siivoustyön mitoituksia on päivitetty asiakkaan käyttötarkoituksen muutoksien vuoksi eri kohteilla.

Peruspesujen suorittamista arvioidaan ostopalvelun ja omantuotannon välillä vuoden 2024 aikana edellisen vuoden kokemuksen perusteella. Mahdollisia ostopalvelun kohteita ovat tekstiililattioiden pesu sekä korkealla sijaitsevat ikkunapinnat.

- Kunnan tilojen vuosittaisten perussiivouksien työ suoritettiin suunnitelman mukaisesti omana työnä kesän aikana. Kirjaston tekstiililattioiden pesu suoritettiin toukokuussa ostopalveluna.
- Puhdistuspalveluihin hankittiin oman palvelutuotannon kehittämiseksi tekstiililattioiden pesuun tekstiililattiapesuri sekä korkealla sijaitsevien ikkunoiden pesuun soveltuva ikkunanpesulaite. Ikkunapesulaitteistoon hankittu myöskin julkisivuharja, mikä mahdollistaa laitteen hyödyntämistä myös kiinteistöhuollon puolella.
- Syksyllä tarkastellaan kemikaalitonta siivousta lukiolla.

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöt on jaettu niin, että jokaisella kiinteistöhoitajalla on nimetyt kiinteistöt vastuullaan hoidettavana. Kiinteistöt pyritään hoitamaan määräysten mukaisesti niin hyvin, että ns. hälytystehtäviä tulisi mahdollisimman vähän. Hyvä ja ennakoiva kiinteistöhoito jatkaa rakennusten elinkaarta sekä vähentää sisäilmaongelmia.

- Toimintaa on jatkettu sekä toimintamallit ovat pääosin vakiintuneet. Kiinteistöhuollon kehitystä jatketaan edelleen, jotta toiminta olisi mahdollisimman sujuvaa ja ennakoivaa.

Kiinteistöjen huoltokirjan käyttöä tehostetaan. Huoltokirjaa on päivitetty siten, että huoltokirjasta löytyy kaikki tarvittavat ja säännöllistä huoltoa tarvitsevat asiat merkittynä. Kaikki kiinteistönhoidon ylläpitotehtävät sekä säännölliset huollot kirjataan huoltokirjaan. Asiakkaita ohjataan tekemään palvelupyynnöt huoltokirjan kautta. Asiakkaiden huoltopyynnön tekemisen helpottamiseksi pyritään lisäämään QR-koodin käyttöönotto kaikkiin kiinteistöihin.

- Huoltokirjan täyttöä on jatkettu ja sitä on muokattu alkuvuoden aikana jokaiseen kiinteistöön sopivaksi. Huoltokirjaan on myös tehty päivityksiä liittyen kiinteistöjen ylläpidollisiin tehtäviin. Kaikkiin kiinteistöihin on otettu käyttöön QR-koodit palvelupyynnöjä varten.

Palvelupyyntöihin pyritään reagoimaan tehokkaammin ja niiden toteutumista seurataan. Kiinteistöjen tarkastuskierrokset ajoitetaan kevääseen. Tarkastuskierroksilla käydään läpi kiinteistöjen kunto, sekä mahdolliset korjaustarpeet. Kierroksille osallistetaan kohteen käyttäjä, kiinteistöhoitaja ja kiinteistöpäällikkö. Tarkastuskierrokset ajoitetaan kevääseen.

- Palvelupyyntöihin on pyritty reagoimaan nopeammin alkuvuoden aikana. Kiinteistöjen tarkastuskierrokset on pääosin pidetty. Tarkastuskierroksilla havaitut asiat ovat pääosin huomioitu kesän ajan huolloissa ja töissä.

Energiankulutukseen kiinnitetään huomiota rakennusautomaatiojärjestelmien kautta. Kiinteistöjen sisälämpötilaa, ilmastointia ja energiankulutusta seurataan sekä tehdään tarvittavat muutokset, jotta energiansäästöä voidaan optimoida. Etenkin valaistuksen nykyaikaistamiseen kiinnitetään huo-

miota, ja vanhoja energiaa syöviä valaisimia ja loisteputkia vaihdetaan LED -tekniikalla varustettuihin valaisimiin ja loisteputkiin.

- Alkuvuoden aikana on rakennusautomaatiojärjestelmiä säädetty siten, että energiankulutusta on voitu jonkin verran pienentää kuitenkin vaarantamatta rakennuksien sisäilmaolosuhteita. Työtä jatketaan edelleen ja etenkin sisäilmalämpötiloja tarkastellaan lämmityskauden alkaessa.

Säännöllisesti tehtäviä ilmanvaihtokanavien puhdistuksia ja säätöitä ajoitetaan vuodelle 2024. Merkittävimpiä puhdistus- ja säätökohteita ovat mm. Tupoksen yhtenäiskoulu, Liminganlahden koulu, Aapin päiväkoti sekä Tupoksen nuorisotalo, joihin työt ajoittuvat vuodelle 2024.

- Puhdistus- ja säätötyöt ovat suoritettu suunnitelluille kohteille kesän aikana. Lisäksi Linnukka-hallin kanavistot ovat puhdistettu ja säädetty syyskuussa.

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitos rekrytoi kaksi kiinteistönhoitaja/virastomestarin -nimikkeellä olevaa työntekijää vuonna 2023. Perinteisen kiinteistönhoidon lisäksi virastomestarin työtehtäviin kuuluu mm. Heikki Sarvela -salin sekä Lakeustalon kokoustilojen AV-laitteiden ylläpitotehtävät. Virastomestari palvelujen tehtävien selkeyttäminen ja vakiinnuttaminen vuoden 2024 aikana.

- Alkuvuoden aikana virastomestaripalvelua on kehitetty ja optimoitu yhteistyössä omistaja-asiakkaan kanssa tarpeiden mukaisesti. Toimintaa jatketaan edelleen omistaja-asiakkaan kanssa.